

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Zielonej Górze

LZG.410.004.02.2018

P/18/082

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze
ul. Podgórna 9a, 65-213 Zielona Góra
T +48 68 410 66 00, F +48 68 410 66 39
lzg@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/18/082 Nadzór nad stosowaniem dodatków do żywności.

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze

Kontroler Bogumiła Leszczyńska-Konczanin, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do
przeprowadzenia kontroli Nr LZG/21/2018 z dnia 18 stycznia 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 1)

Jednostka
kontrolowana Wojewódzki Inspektorat Jakości handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Zielonej
Górze, 65-950 Zielona Góra, ul. Bohaterów Westerplatte 11 (dalej: WIJHARS,
Inspektorat).

Kierownik jednostki
kontrolowanej Bogdan Karwowski, Lubuski Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-
Spożywczych od 20 czerwca 2007 r.

(dowód: akta kontroli str. 2)

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

WIJHARS prawidłowo realizował zadania w ramach nadzoru nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych z uwzględnieniem stosowania substancji dodatkowych w produkcji artykułów rolno-spożywczych.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Kontrolowana jednostka była organizacyjnie przygotowana do realizacji zadania nadzoru nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych w produkcji i obrocie, które obejmowało swoim zakresem kontrolę prawidłowości zastosowania substancji dodatkowych w artykułach rolno-spożywczych. Kontrole w ww. zakresie były przeprowadzane w każdym roku kontrolowanego okresu (lata 2016-2018 I kwartał). W wyniku stwierdzanych nieprawidłowości związanych ze stosowaniem ww. substancji podejmowano odpowiednie, wynikające z przepisów prawa, działania nadzorcze - wydawano stosowne decyzje i zalecenia pokontrolne. Decyzje wydane w związku ze stwierdzonymi zafałszowaniami przekazywane były do Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Warszawie (GIJHARS), celem podania informacji do publicznej wiadomości.

WIJHARS reagował na negatywne sygnały dotyczące jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych otrzymywane od zagranicznych jednostek urzędowej kontroli żywności, jak i w formie skarg konsumentów. W związku z ww. informacjami i skargami przeprowadzano kontrole jakości handlowej produktów i podejmowano działania nadzorcze w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny częściowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przygotowanie organizacyjne do wykonywania zadań oraz sprawowanie nadzoru nad jakością handlową artykułów w rolno-spożywczych w produkcji i obrocie, zawierających substancje dodatkowe.

Opis stanu
faktycznego

1.1. Zadania związane z nadzorem nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych, w tym dotyczące przestrzegania wymogów prawa w zakresie stosowania substancji dodatkowych w żywności realizowane były przez Wydział Kontroli i Wydział Nadzoru WIJHARS w Zielonej Górze oraz Zamiejskowy Wydział Kontroli WIJHARS w Rzepinie. Według stanu na 31.03.2018 r. w ww. komórkach organizacyjnych Inspektoratu zatrudnionych było 17 pracowników na 18 przyznanym etatów.

(dowód: akta kontroli str. 3-6, 21-28)

Zgodnie z zapisami Regulaminu organizacyjnego WIJHARS:

- Wydziały Kontroli Inspektoratu przypisane miały zadania związane z dokonywaniem kontroli i oceny jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych w ramach badań kontrolnych w podmiotach podlegających nadzorowi Inspektoratu,
- Wydział Nadzoru – prowadził rejestr podmiotów, które dokonały zgłoszenia działalności gospodarczej w zakresie produkcji, składowania, konfekcjonowania i obrotu artykułami rolno-spożywczymi oraz m.in. sprawował nadzór nad jednostkami certyfikującymi rolnictwo ekologiczne.

(dowód: akta kontroli str. 3-6)

Pracownicy Wydziałów Kontroli mieli w zakresach obowiązków przydzielone zadania związane m.in. z:

- dokonywaniem kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych w celu wyeliminowania z obrotu artykułów i środków produkcji nieodpowiadających obowiązującym przepisom i deklaracjom producentów, w tym u producentów oraz importerów sprowadzających artykuły zza granicy (spoza terenu Unii Europejskiej),
- kontrolą jakości handlowej artykułów na wniosek przedsiębiorcy.

Pracownicy Wydziału Nadzoru przypisane mieli m.in. zadania w zakresie:

- przeprowadzania kontroli w zakresie objętym przepisami ustawy o rolnictwie ekologicznym,
- prowadzenia ewidencji podmiotów gospodarczych, rejestrów, o których mowa w ustawie o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczej.

(dowód: akta kontroli str. 7-20)

W ocenie Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora poziom przyznanym Inspektoratowi etatów kontrolnych jest wystarczający do rzetelnej realizacji zadań związanych z nadzorem nad żywnością, niemniej ograniczone możliwości w zakresie kształtowania wysokości wynagrodzeń pracowników powodują, że Inspektorat ma problemy z rekrutacją pracowników, w szczególności pracowników z wykształceniem w zakresie technologii żywności. Środki finansowe na szkolenia pracowników - według oceny Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora – zapewniono na wystarczającym poziomie.

(dowód: akta kontroli str. 21-28)

Stosownie do funkcjonujących przepisów prawa oraz rozwiązań organizacyjnych w ramach Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS), Inspektorat nie planuje i nie ponosi wydatków (nie jest obciążany) za badania laboratoryjne artykułów rolno-spożywczych, zlecanych do wykonywania przez laboratoria IJHARS.

(dowód: akta kontroli str. 87)

W okresie objętym kontrolą, tj. od 1.01.2016 r. do 31.03.2018 r., pracownicy realizujący zadania kontrolne brali udział w szkoleniach i naradach dotyczących bezpieczeństwa jakości handlowej żywności, w tym dotyczących:

- przepisów Unii Europejskiej w zakresie dodatków do żywności, zasad przenoszenia substancji dodatkowych – (w tym obaj kierownicy wydziałów kontrolnych),

- systemów jakości żywności, ochrony produktów Chronionej Nazwy Pochodzenia (ChNP), Chronionego Oznaczenia Geograficznego (ChOG) oraz Gwarantowanej Tradycyjnej Specjalności (GTS),
- oznaczeń towarów paczkowanych,
- wartości odżywczej produktów,
- oceny organoleptycznej wyrobów piekarskich i winiarskich.

(dowód: akta kontroli str. 29-30)

1.2. Zadanie IJHARS polegające na przeprowadzaniu kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1 lit. a i b ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych² (dalej: ustawa o JHARS) realizowane były w ramach kontroli planowych bądź doraźnych. Kontrole planowe ustalane były w rocznym ramowym planie kontroli oraz wytycznych kwartalnych, sporządzanych przez Głównego Inspektora IJHARS (m.in. w oparciu o propozycje tematów kontroli przekazane przez Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora IJHARS). Zakres badań w przypadku kontroli planowych zatwierdzał GIJHARS, natomiast WIJHARS dobierał jednostki do kontroli.

W przypadku większości kontroli doraźnych – zarówno zakres jak i dobór jednostek do kontroli określał WIJHARS³.

(dowód: akta kontroli str. 23-28, 33-71)

Lubuski Wojewódzki Inspektor stwierdził, że zgłaszając tematy kontroli planowych jak i organizując kontrole doraźne bierze pod uwagę przede wszystkim:

- informacje pozyskane z zewnątrz dotyczące jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych (m.in. informacje z innych instytucji kontrolnych, sugestie Wojewody Lubuskiego) w celu zidentyfikowania obszarów, w których występuje największe ryzyko naruszenia przepisów,
- specyfikę województwa,
- treść skarg, wniosków i uwag konsumenckich skierowanych bezpośrednio do WIJHARS oraz kierowanych przez GIJHARS do WIJHARS,
- informacje uzyskane od innych organów krajowych jak i zagranicznych,
- potrzebę sprawdzenia wykonania zaleceń pokontrolnych.

Dokonując wyboru jednostek do realizacji kontroli planowych jak i doraźnych Inspektorat – zgodnie ze stanowiskiem Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora - kierował się przede wszystkim:

- stwierdzonymi nieprawidłowościami we wcześniejszych kontrolach,
- informacjami uzyskanymi od innych organów o stwierdzonych nieprawidłowościach dotyczących jednostek zlokalizowanych na terenie województwa lubuskiego oraz treścią skarg konsumenckich,
- ilością zaewidencjonowanych w bazie przedsiębiorców podmiotów prowadzących dany zakres działalności na terenie województwa lubuskiego.

(dowód: akta kontroli str. 23-28)

1.3. Badania kontrolne jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych polegały na:

- kontroli oznakowania, podczas których weryfikowano wszystkie zapisy w oznakowaniu, a w przypadku kontroli producentów porównywane były one z deklaracjami producentów (kartami produktów)

i / lub

- pobieraniu próbek artykułów rolno-spożywczych i przekazywaniu ich do badań laboratoryjnych celem dokonania ocen organoleptycznych i fizykochemicznych produktów; przy określaniu kontroli⁴ w ramach których pobrane były próbki - zakres pobierania próbek i kierunki badań produktów uzależnione były od m.in. terminu poprzedniego pobrania próbek danego produktu od danego podmiotu jak i wyniku tego badania, ustaleń poczynionych w trakcie kontroli.

(dowód: akta kontroli str. 23-28, 96-104, 118-119)

² Dz. U. z 2017 r, poz. 2212 ze zm.

³ W niektórych przypadkach zlecenie kontroli doraźnych następuje przez GIJHARS - zakres kontroli i jednostka kontrolowana może być wskazywana przez GIJHARS.

⁴ W przypadku kontroli planowych, zasady pobierania próbek określają programy kontroli.

W okresie objętym kontrolą, Inspektorat przeprowadził łącznie 940 kontroli jakości handlowej na rynku krajowym (w tym 109 doraźnych WIJHARS) oraz 485 kontroli w obrocie z zagranicą. Największe grupy asortymentowe kontrolowanych produktów stanowiły:

- ✓ świeże owoce i warzywa, w tym kontrole dotyczące wycofanych z rynku owoców i warzyw w ramach embargo (561 kontroli),
- ✓ importowane wina (323 kontrole).

(dowód: akta kontroli str. 88-89, 106-113)

1.4. Kontrole stosowania substancji dodatkowych do produktów żywnościowych stanowiły element kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych i odnosiły się zarówno do artykułów rolno-spożywczych na rynku krajowym jak i przywożonych spoza terenu Unii Europejskiej.

(dowód: akta kontroli str. 96-104)

Przeprowadzone kontrole zastosowania substancji dodatkowych w żywności polegały na:

- kontroli oznakowania produktów (badania zgodności oznakowania dotyczącego substancji dodatkowych, zawartego na etykietach i kontretykietach produktów z normami określonymi przepisami prawa, jak i dokumentacją stanowiącą deklaracje producentów),
- przeprowadzaniu badań laboratoryjnych w zakresie występowania i/lub zawartości określonych substancji dodatkowych w pobranych próbkach produktów.

(dowód: akta kontroli str. 23-28, 96-104)

W okresie objętym kontrolą przeprowadzono łącznie 519 kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych z uwzględnieniem stosowania substancji dodatkowych, co stanowiło 60,1% kontroli jakości handlowej na rynku krajowym i w obrocie z zagranicą łącznie (bez kontroli świeżych owoców i warzyw), z tego:

- w 2016 r. - 204 kontroli,
- w 2017 r. - 245 kontroli,
- w I kwartale 2018 r. - 70 kontroli.

(dowód: akta kontroli str. 96-104)

W ww. okresie stosowanie substancji dodatkowych kontrolowane było najczęściej w ramach następujących grup produktów:

- wina importowane z poza terenu Unii Europejskiej – 322 kontrole,
- pieczywo – 76 kontroli,
- mięso i jego przetwory – 56 kontroli,
- wyroby ciastkarskie i cukiernicze – 23 kontrole,

a zakres badań kontrolnych obejmował:

- sprawdzenie prawidłowości oznakowania produktów (i zgodności z deklaracją producenta w przypadku producentów) – łącznie w ramach 504 kontroli, z tego w 2016 r. - 203 kontrole, w 2017 r. - 245 kontrole oraz 56 kontroli w I kwartale 2018 r.

i / lub

- zlecenie przeprowadzenia badań laboratoryjnych próbek produktów pod kątem faktycznego występowania i/lub zawartości dodatków w produktach.

(dowód: akta kontroli str. 96-104)

Badania laboratoryjne w kierunku występowania i/lub zawartości substancji dodatkowej w produktach zlecano łącznie w ramach 181 kontroli, w tym pobrano:

- 143 próbki w ramach 90 kontroli w 2016 r.,
- 125 próbek w ramach 78 kontroli w 2017 r.,
- 22 próbki w ramach 13 kontroli w I kwartale 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 96-104)

Kierunki badań laboratoryjnych obejmowały w szczególności występowanie i/lub zawartość w produktach:

- substancji konserwujących (m.in. kwas benzoesowy, kwas sorbowy, dwutlenek siarki, azotany, azotyny, fosforany),
- wzmacniaczy smaku (kwas glutaminowy, glutaminian sodu) oraz stabilizatorów - karageny,
- słodzików (acesulfam K, spazam, sacharyna).

(dowód: akta kontroli str. 96-104)

Badania laboratoryjne zlecano w ramach kontroli jakości handlowej:

- wina – 132 z 342 kontroli, w tym wina importowane spoza terenu Unii Europejskiej - 112 z 322 kontroli obejmujących swoim zakresem stosowanie substancji dodatkowych,
- mięsa i jego przetworów – 41 kontroli z 52 kontroli,
- wyrobów garmażeryjnych – 2 z 2 kontroli,
- soków – 2 z 2 kontroli,
- napojów bezalkoholowych i przetworów owocowo-warzywnych – po 1 kontroli.

(dowód: akta kontroli str. 96-104)

Nieprawidłowości odnoszące się do stosowania substancji dodatkowych stwierdzono w przypadku 11 kontroli, tj. w zakresie 2,5% liczby przeprowadzonych kontroli obejmujących swoim zakresem stosowanie substancji dodatkowych. Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie oznakowania produktów polegały na:

- nieuwzględnieniu na etykietach występowania fosforanów w kielbasach (dotyczy 1 kontroli z 2016 r. i 1 kontroli z 2017 r.), kwasu askorbinowego i/lub niepoddanie funkcji technologicznej tego dodatku w pieczywie (dotyczy 2 kontroli z 2016 r., 2 kontroli z 2017 r. oraz 2 kontroli z 2018 r.), polepszacza uniwersalnego zawierającego m.in. emulgatory i środek do przetwarzania mąki w pieczywie (1 kontrola z 2016 r.),
- braku informacji o funkcji technologicznej zastosowanego dodatku - gumy guar w pieczywie (1 kontrola z 2017 r.),
- nieprawidłowych oznaczeniach substancji dodatkowych (pektyny anodowanej w wyrobach cukierniczych (1 kontrola z 2018 r.).

Wyniki zleconych badań laboratoryjnych produktów:

- potwierdziły występowanie niewykazanych przez producenta fosforanów (2 kontrole kielbas, o których mowa wyżej przy prezentacji wyników badań oznakowania),
- ujawniły zastosowanie w produktach (winach) zawyżonego poziomu dwutlenku siarki (2 kontrole z 2016 r.).

(dowód: akta kontroli str. 96-104)

Wszystkie badania laboratoryjne zlecono w toku kontroli planowych bądź kontroli artykułów importowanych przed wprowadzeniem ich do obrotu. Nie zlecano żadnych badań laboratoryjnych substancji dodatkowych w toku kontroli doraźnych WIJHARS.

Nie pobierano również prób do badań laboratoryjnych w przypadku niektórych kontrolowanych grup asortymentowych, w zakresie których mogą wystąpić substancje dodatkowe, takich jak przetwory mleczne, wyroby ciastkarskie i cukiernicze, przetwory rybne, koncentraty spożywcze. Nie zlecano badań laboratoryjnych w kierunku wszystkich substancji dodatkowych wskazanych na etykietach produktów bądź w deklaracjach producentów.

(dowód: akta kontroli str. 23-28, 96-104, 117-119)

Co do zakresu zleczanych badań laboratoryjnych substancji dodatkowych w produktach Lubuski Wojewódzki Inspektor wyjaśnił m.in., że:

- zakres zleczanych badań laboratoryjnych - w przypadku kontroli planowych wynika z programów kontroli oraz zakresów badań do danej kontroli planowej otrzymywanych od laboratoriów IJHARS; w przypadku szczególnych ustaleń kontrolnych istnieje możliwość rozszerzenia zakresu badań, po uprzednim dokonaniu uzgodnień z laboratorium i GIJHARS;
- nie ma potrzeby badania wszystkich substancji dodatkowych z punktu widzenia ochrony konsumenta, gdyż:
 - ✓ nie każda substancja dodatkowa użyta do produkcji i wykazana na etykiecie jest obecna w produkcie gotowym, np. kwas askorbinowy w pieczywie,
 - ✓ występują substancje dodatkowe, zadeklarowane w oznakowaniu lub karcie produktu, dla których nie ma ustanowionych dopuszczalnych limitów ich zawartości w produktach, stąd nie ma potrzeby badania ich zawartości, np. kwas askorbinowy, kwas cytrynowy, chlorek wapnia.

Lubuski Wojewódzki Inspektor wyjaśnił ponadto, że w przypadku kontroli doraźnych - znaczna część kontroli nie miała związku z badaniami jakości handlowej pod kątem substancji dodatkowych, gdyż kontrole te dotyczyły m.in.:

- skarg niezwiązanych z substancjami dodatkowymi (7 kontroli),
- kontroli sprawdzających jakość handlową pieczywa i przetworów mięsnych, w ramach których nie było potrzeby zlecenia badań laboratoryjnych substancji dodatkowych (około 20 kontroli),
- kontroli przeprowadzanych na podstawie dokumentacji otrzymanej z Inspekcji Handlowej, dotyczących partii artykułów, które nie występowały w momencie przeprowadzania kontroli na stanie magazynu u producentów,
- przetworów mięsnych, które były częściowo objęte badaniami laboratoryjnymi w ramach kontroli planowych, podczas których nie stwierdzono występowania podwyższonego ryzyka, również wstępne ustalenia kontroli poczynione przez inspektorów nie wskazywały na takie ryzyko, stąd nie stwierdzono potrzeby przeprowadzenia badań laboratoryjnych dodatków dla kolejnej grupy producentów w tym okresie,
- pieczywa, w przypadku produkcji którego większość producentów nie dodaje w toku produkcji substancji dodatkowych tylko używa do produkcji pieczywa mieszanek piekarniczych, w skład których wchodzi substancje dodatkowe.

(dowód: akta kontroli str.320-323)

Ponadto składający wyjaśnienia wskazał na zachowanie zasad uczciwej konkurencji pomiędzy producentami jako bardzo istotny aspekt kontroli jakości handlowej, w tym w zakresie stosowania dodatków do żywności, który realizowany jest przez Inspektorat poprzez:

- kontrolę oznakowania produktów pod kątem podawania na etykiecie rzetelnych informacji o użytych substancjach dodatkowych,
- kontrolę prawidłowości zastosowania przez producentów nazw produktów w powiązaniu z zastosowaną technologią produkcji i surowcami, np. chleb wiejski, majonez babuni, szynka dziadka - produkty o takich przykładowych nazwach nie mogą zawierać substancji dodatkowych.

(dowód: akta kontroli str. 320-323)

Realizując zadanie polegające na kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych z punktu widzenia ich zgodności z przepisami prawa i normami. Inspektorat – zgodnie z wyjaśnieniami złożonymi przez Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora - zwraca uwagę m.in. na problem tzw. podwójnej jakości tych samych produktów kierowanych na rynki różnych państw Unii Europejskiej. Dotyczy to stosowania tego samego lub bardzo podobnego wzornictwa opakowania dla kilku produktów o różniącym się składzie (produkty o lepszej i gorszej jakości surowcowej) i / lub różnym zakresie informacji o produkcie podawanych dla konsumenta. Kwestie te są przedmiotem szczególnego zainteresowania Inspekcji od 2017 r. Programy kontroli planowych przewidują zbieranie tego typu informacji i przysyłanie ich do GIJHARS, co też – według złożonych wyjaśnień - WIJHARS czyni.

(dowód: akta kontroli str. 320-323)

Nie pobierano prób artykułów rolno-spożywczych od sprzedawców internetowych.

(dowód: akta kontroli str. 322)

Lubuski Wojewódzki Inspektor wyjaśnił, że sprzedaż internetowa dotyczy głównie rynku detalicznego, który jest poza zakresem działania WIJHARS. Podkreślił, że w zakresie nadzoru Inspektoratu są tylko producenci żywności oraz rolnicy prowadzący rolniczy handel detaliczny, niezależnie od stosowanych kanałów dystrybucji swoich produktów, a jakość produkowanych przez nich produktów jest kontrolowana w trakcie kontroli bezpośrednich w miejscu prowadzenia produkcji. Składający wyjaśnienia zadeklarował, że Inspektorat będzie zwracać w toku kontroli uwagę na kwestie wykorzystywania przez producentów żywności Internetu jako kanału dystrybucji, pod kątem zapewnienia właściwych warunków dostarczania kupującemu produktów żywnościowych (warunków transportu).

(dowód: akta kontroli str.320-323)

1.5. Z zapisów Zintegrowanego Systemu Informatycznego (ZSI) IJHARS na dzień 10.05.2018 r. wynikało, że nadzorowi WIJHARS podlegało łącznie 440 jednostek

organizacyjnych podmiotów, które zgłosiły do IJHARS prowadzenie działalności w zakresie produkcji, obrotu, paczkowania, konfekcjonowania, składowania, importu, eksportu artykułów rolno-spożywczych na terenie województwa lubuskiego, w tym 392 podmioty posiadały siedzibę na terenie województwa lubuskiego.

(dowód: akta kontroli str. 120-127)

Analiza zapisów ZSI odnoszących się do podmiotów wpisanych jako producentów kielbas w ramach grupy produktów: przetwory z mięsa czerwonego oraz producentów pieczywa pszennego półcukierniczego w ramach grupy produktów: pieczywo, pieczywo chrupkie, pieczywo bezglutenowe, prowadzących działalność na terenie województwa lubuskiego wykazała, że występują w bazie pojedyncze przypadki podmiotów produkujących żywność, w których WIJHARS nigdy nie przeprowadził żadnej kontroli jakości handlowej produktów oraz grupy podmiotów, w których ostatnia kontrola jakości handlowej produktów miała miejsce 5 lat temu i więcej. I tak:

- pieczywo – 11 podmiotów na 43 objęte przeglądem nie było kontrolowane od 2013 r. oraz jeden podmiot nie był kontrolowany od zgłoszenia prowadzenia działalności w tym zakresie w 2014 r.,
- producenci kielbas – 3 podmioty na 43 objęte przeglądem nie były kontrolowane od 2013 r., w tym jeden podmiot nie był kontrolowany od zgłoszenia prowadzenia działalności w 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 128-156)

Lubuski Wojewódzki Inspektor wyjaśnił m.in., że Inspektorat stara się kontrolować każdy podmiot będący w nadzorze WIJHARS, niemniej nie zawsze można z dużą częstotliwością to zrobić. Przy doborze jednostek do kontroli uwzględnia się przede wszystkim zakres badania kontrolnego wynikający z programu kontroli planowej, skalę działania podmiotów oraz wagę wcześniej stwierdzanych nieprawidłowości. Dodał, że w związku z ograniczoną funkcjonalnością systemu ewidencji przedsiębiorców na bieżąco trudno jest wychwytywać zakres skontrolowanej dotychczas działalności każdego z podmiotów, a podmioty często zgłaszają szeroki asortyment produkowanych artykułów rolno-spożywczych będących przedmiotem obrotu czy też produkcji. W złożonych wyjaśnieniach Lubuski Wojewódzki Inspektor dodał, że w przypadku ww. podmiotów, Inspektorat miał wątpliwości co do faktycznego prowadzenia przez te podmioty działalności, stąd w ostatnich dwóch latach nie były wytypowane do kontroli. Jednocześnie zadeklarował, że:

- w związku z ustaleniami kontroli NIK podjęte zostały działania mające na celu weryfikację bazy zgłoszeń producentów żywności – pod kątem uzyskania aktualnych danych na temat w szczególności faktycznego prowadzenia przez te podmioty działalności i uwzględnienia ich przy typowaniu jednostek do kontroli,
- Inspektorat zgłosi do administratora systemu informatycznego ZSI wniosek o zwiększenie jego funkcjonalności poprzez dodanie dodatkowych filtrów przeglądania.

(dowód: akta kontroli str. 320-323)

Kontrolerowi przedłożono wydruki z rejestru CEIDG⁵, z których wynika, że 6 z 14 podmiotów z ww. grup nie prowadzi działalności pod nazwą i NIP zgłoszonym do IJHARS.

(dowód: akta kontroli str. 324-344)

1.6. Wyniki kontroli zleconej Inspektoratowi przez NIK (w trybie art. 12 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁶) w zakresie prawidłowości oznakowania grupy 20 artykułów rolno-spożywczych⁷ wchodzących w skład typowego koszyka produktów żywnościowych często kupowanych przez konsumentów polskich, wskazują, że 30% badanych produktów (6 na 20) było nie w pełni prawidłowo oznakowanych. Stwierdzone nieprawidłowości wystąpiły w zakresie mięsa i jego przetworów, pieczywa, sosu typu instant i napoju niegazowanego, a polegały głównie na:

⁵ Wygenerowane 18 i 22 maja 2018 r.

⁶ Dz. U. z 2017 r., poz. 524

⁷ Skontrolowano produkty z następujących grup produktów: mięso surowe – wołowe lub wieprzowe oraz drobiowe, przetwory z mięsa, pieczywo, surówki i sałatki, zupy błyskawiczne, sosy typu instant, sery, bezalkoholowe napoje gazowane i niegazowane, jogurty smakowe, margaryny.

- podaniu niepełnego wykazu składników produktu bądź wskazaniu składników faktycznie niezastosowanych do produkcji, nieodpowiednim oznakowaniu występujących w produkcie alergenów (pieczywo);
- użyciu wprowadzającej konsumenta w błąd nazwy produktu, sugerującej użycie składnika, którego faktycznie nie było w składzie produktu, braku podania na etykiecie produktu ilości składników zastosowanych do wytworzenia produktu (sos instant);
- braku informacji o terminie przydatności do spożycia po otwarciu opakowania (napój niegazowany, kielbasa myśliwska pakowana w atmosferze ochronnej, mięso drobiowe pakowane próżniowo).

(dowód: akta kontroli str.157-166)

1.7. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stosowania wewnętrznych procedur kontrolnych IJHARS w przypadku objętej oględzinami NIK kontroli jakości handlowej artykułów przywożonych importowanych przed wprowadzeniem ich do obrotu na terenie Unii Europejskiej. Kontrola obejmowała swoim zakresem prawidłowość oznakowania produktów oraz ocenę fizykochemiczną pobranych próbek w laboratorium IJHARS w kierunku zawartości dwutlenku siarki.

(dowód: akta kontroli str. 167-179, 182 -212)

1.8. W okresie objętym kontrolą Lubuski Wojewódzki Inspektor wydał 16 świadectw jakości handlowej dla 3 podmiotów. Dotyczyły one wyrobów czekoladowych, makaronów i napojów alkoholowych. Za wyjątkiem jednego przypadku produktu, dla którego świadectwo wydano w oparciu o opis produktu (praliny czekoladowe), wydanie świadectw nastąpiło z wykorzystaniem wyników badań laboratoryjnych jakości handlowej produktów, otrzymanych od wnioskodawcy bądź przeprowadzonych przez WIJHARS. Powyższy tryb postępowania był zgodny z zasadą wynikającą z art. 31 ust. 3 ustawy o JHARS, zgodnie z którym w celu dokonania oceny jakości handlowej mogą być przeprowadzone badania laboratoryjne.

(dowód: akta kontroli str. 213-218)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. Zdaniem NIK przy typowaniu jednostek do kontroli zasadne byłoby uwzględnianie podmiotów, które zgodnie z treścią złożonych zgłoszeń, rozpoczynają działalność (w szczególności w zakresie produkcji żywności).

2. W celu pełnego zidentyfikowania i monitorowania ryzyka wystąpienia nieprawidłowości dotyczących jakości artykułów rolno-spożywczych – zdaniem NIK – zasadne byłoby przeprowadzanie badań laboratoryjnych pod kątem występowania i / lub zawartości w produktach substancji dodatkowych dla produktów każdej grupy asortymentowej artykułów rolno-spożywczych (w której występują te substancje lub podejrzewa się ich występowanie). Powyższe ma szczególne znaczenie w przypadku substancji, dla których istnieją prawne ograniczenia w ich stosowaniu w produktach żywnościowych.

Ocena cząstkowa

Organizacja realizacji zadań w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych umożliwia rzetelne sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem artykułów rolno-spożywczych, w szczególności w produkcji w aspekcie stosowanych w nich substancji dodatkowych. Zadania w zakresie oceny jakości handlowej żywności przypisane były do konkretnych komórek organizacyjnych Inspektoratu oraz przydzielone zostały formalnie do realizacji pracownikom w ramach zakresów czynności. W każdym roku kontrolowanego okresu przeprowadzane były kontrole jakości handlowej z uwzględnieniem kwestii stosowania substancji dodatkowych. W ramach przeprowadzanych badań kontrolowano oznakowanie oraz analizowano wyniki badań laboratoryjnych pobranych prób artykułów rolno-spożywczych.

Zwiększenie - w toku kontroli stosowania dodatków do żywności - zakresu wykorzystywania badań laboratoryjnych w kierunku substancji dodatkowych, w ocenie NIK, powinno wpłynąć

na pełniejszą identyfikację ryzyka nieprawidłowego stosowania tych substancji oraz ułatwiałoby Inspektoratowi dostosowywanie działań nadzorczych do stwierdzanych zagrożeń.

2. Współpraca wojewódzkiego inspektora jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych z innymi instytucjami oraz działalność edukacyjna w zakresie bezpieczeństwa stosowania substancji dodatkowych w artykułach rolno-spożywczych w produkcji i obrocie.

2.1. W latach 2016-2018 (I kwartał) Inspektorat nie przekazywał w ramach sieci systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach (system RASFF) informacji dotyczących zagrożeń bezpieczeństwa artykułów rolno-spożywczych.

(dowód: akta kontroli str. 23-28)

2.2. WIJHARS bezpośrednio nie współpracował z jednostkami urzędowej kontroli żywności innych państw. Współpraca ta – w ocenie Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora – należy do kompetencji Głównego Inspektoratu JHARS.

W trakcie okresu objętego kontrolą, WIJHARS dwa razy otrzymał za pośrednictwem Głównego Inspektoratu JHARS - w ramach systemu AAC (Administrative Assistance and Cooperation) - informacje od niemieckich jednostek kontroli urzędowej żywności o nieprawidłowościach związanych z jakością produktów wyprodukowanych na terenie województwa lubuskiego⁸, a mianowicie:

- w 2017 r. wpłynęła informacja dotycząca nieodpowiedniej jakości handlowej śledzi mrożonych ze względu na brak informacji wskazujących adres producenta/podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych oraz niewłaściwe podanie na etykiecie informacji o ilości netto żywności w opakowaniu; w związku z powyższym przeprowadzono u producenta kontrolę, która potwierdziła występowanie ww. nieprawidłowości i w konsekwencji Lubuski Wojewódzki Inspektor wymierzył podmiotowi karę pieniężną;
- w I kwartale 2018 r. wpłynęła informacja dotycząca nieodpowiedniej jakości handlowej mięsa drobiowego w związku z brakiem na oznakowaniu terminu przydatności do użycia po otwarciu opakowania, mimo że produkt zapakowano próżniowo; WIJHARS przeprowadził kontrolę u producenta, która potwierdziła występowanie ww. nieprawidłowości w oznakowaniu produktów, w konsekwencji Lubuski Wojewódzki Inspektor wymierzył producentowi karę pieniężną, a o stwierdzonych nieprawidłowościach poinformowano Inspekcję Weterynaryjną.

(dowód: akta kontroli str. 23-28, 320-323)

2.3. WIJHARS nie prowadził stałej współpracy z organizacjami międzynarodowymi w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, niemniej zadeklarował, że na bieżąco zapoznaje się z informacjami publikowanymi na portalach żywnościowych państw unijnych, przykładowo w ostatnim czasie w szczególności portalu czeskiego - na tym portalu opublikowano bowiem informacje o niespełnianym wszystkich norm jakości produkcji producenta z województwa lubuskiego. Lubuski Wojewódzki Inspektor zadeklarował, że Inspektorat przeprowadzi w 2018 r. kontrolę w tym podmiocie.

(dowód: akta kontroli str. 23-28)

2.4. Inspektorat współpracował na rzecz jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych z następującymi organami:

- Inspekcją Weterynaryjną - w zakresie przekazywania informacji o nieodpowiadających jakości handlowej artykułach rolno-spożywczych pochodzenia zwierzęcego,

⁸ Obie ww. informacje – zgłoszenia - nie dotyczyły stosowania substancji dodatkowych.

- Wojewódzkimi Inspektoratami Jakości Handlowej Artykułów Rolno Spożywczych, którym przekazywano informacje dotyczące nieodpowiedniej jakości handlowej owoców i warzyw oraz kasz oraz o zakazie wprowadzenia win importowanych do obrotu,
- Policją - w zakresie walki przeciwko fałszowaniu żywności i napojów oraz sieciach przestępczych, zajmujących się nielegalnym handlem artykułami rolno-spożywczymi,
- Inspekcją Handlową - w zakresie wzajemnego przekazywania wyników z kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych,
- Państwową Inspekcją Sanitarną – w zakresie przekazywania informacji o nieprawidłowościach w oznakowaniu produktów dotyczących danych o wartościach odżywczych artykułów rolno- spożywczych.

Przekazane ww. instytucjom informacje w kontrolowanym okresie nie dotyczyły nieprawidłowości w zakresie stosowania dodatków do żywności. Wspólnych kontroli z innymi organami nie prowadzono.

(dowód: akta kontroli str. 23-28)

2.5. WIJHARS brał udział w działaniach mających na celu zwiększenie świadomości społecznej w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, w tym również w aspekcie wykorzystywania substancji dodatkowych do produkcji żywności poprzez uczestnictwo Wojewódzkiego Inspektora i przedstawicieli Wojewódzkiego Inspektoratu w pracach:

- komisji Urzędu Marszałkowskiego w zakresie:
 - ✓ rozwoju produktów regionalnych i tradycyjnych (napoje alkoholowe i bezalkoholowe),
 - ✓ promocji produktów tradycyjnych i regionalnych budowy marki i utworzenia znaku towarowego „produkt lubuski”,
 - ✓ sprzedaży detalicznej przez rolników produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz sprzedaży bezpośredniej (przetwory mięsne, nabiałowe, miody, wina, piwo, przetwory owocowo warzywne),
 - ✓ ogólnych zasad wprowadzania na rynek artykułów rolno-spożywczych na bazie produktów regionalnych i tradycyjnych,
 - ✓ zagadnień związanych z wytwarzaniem i sprzedażą produktów tradycyjnych, ich rejestracją oraz przedstawieniem aktualnej sytuacji producentów żywności,
- kapituły „Nasze Dobre Lubuskie” w zakresie wyboru regionalnych produktów i usług, które zasługują na wyróżnienie (produkty spożywcze i gastronomiczne oraz nowoczesne technologie ich produkcji).

(dowód: akta kontroli str. 23-28)

Lubuski Wojewódzki Inspektor stwierdził, że każdorazowo w trakcie spotkań w ramach ww. komisji i kapituły przekazywano uczestnikom i producentom artykułów rolno-spożywczych wiedzę na temat wybranych aspektów jakości handlowej żywności - prawidłowego oznakowanie produktów.

(dowód: akta kontroli str. 23-28)

W ramach realizacji polityki informacyjno-edukacyjnej IJHARS, Inspektorat organizował spotkania dla grup zainteresowanych tematyką kontroli i regulacjami prawnymi w produkcji żywności, w tym w roku 2016 zorganizowano szkolenia dla:

- Ośrodków Doradztwa Rolniczego w Kalsku i w Lubniewicach oraz rolników indywidualnych z województwa lubuskiego w zakresie zasad znakowania produktów przeznaczonych do sprzedaży bezpośredniej,
- Wojewódzkiej Inspekcji Handlowej w Gorzowie Wlkp. w zakresie jakości handlowej świeżych owoców i warzyw.

W roku 2017 Zastępca Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora występował jako prelegent w trakcie seminarium „Produkty tradycyjne – miejsce wytwarzania i aktualna sytuacja producentów żywności w Polsce”, zorganizowanym przez Zarząd Województwa Lubuskiego, wypowiadając się na temat kontroli jakości artykułów rolno-spożywczych, w tym produktów wytwarzanych metodami tradycyjnymi.

Ponadto informacje nt. działalności Inspektoratu, w tym informacje dotyczące czynności kontrolnych przeprowadzanych w danym roku, rezultaty tych kontroli były udostępniane na stronie Biuletynu Informacji Publicznej WIJHARS.

(dowód: akta kontroli str. 23-28, 79-81)

2.6. W kontrolowanym okresie w WIJHARS zarejestrowano łącznie 7 skarg dotyczących jakości handlowej produktów, rozpatrywanych bezpośrednio przez WIJHARS. Rozpatrzenie skarg poprzedziło postępowanie kontrolne. Skargi nie dotyczyły stosowania substancji dodatkowych.

(dowód: akta kontroli str. 299-301)

2.7. W kontrolowanym okresie Lubuski Wojewódzki Inspektor - w wyniku stwierdzanych nieprawidłowości - kontrolowanym podmiotom wydał:

- 14 decyzji zakazujących wprowadzanie do obrotu artykułów rolno-spożywczych producentów krajowych (wydanych na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy o JHARS), w tym 2 decyzje związane ze stosowaniem substancji dodatkowych (zastosowanie substancji niedopuszczonych do zastosowania w mięsie mielonym),
- 10 decyzji zakazujących wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych przywożonych spoza państw członkowskich Unii Europejskiej oraz spoza państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) o stwierdzonej niewłaściwej jakości handlowej (wydanych na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy o JHARS), w tym 2 decyzje związane ze stosowaniem substancji dodatkowych (stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej normy zawartości dwutlenku siarki w winie),
- 133 decyzje nakazujące poddanie artykułu rolno-spożywczego określonym zabiegom (art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy o JHARS), w tym 7 decyzji wydano m.in. w związku z nieprawidłowościami w zakresie zastosowania substancji dodatkowych w pieczywie, polegających na niewykazaniu na oznakowaniu występowania substancji dodatkowych w produkcie i / lub niewykazaniu funkcji technologicznych zastosowania tych substancji.

(dowód: akta kontroli str. 219-245)

W przypadku decyzji zakazujących wprowadzenia do obrotu wydanych w związku z niewłaściwym zastosowaniem substancji dodatkowych, WIJHARS posiadał wiedzę o sposobie ich wykonania (sposobie dalszego wykorzystania bądź utylizacji). W przypadku ww. mięsa mielonego (kontrola z 2017 r.⁹) – jeszcze w toku kontroli mięso wycofano z obrotu i przeznaczono do produkcji wędlin, w przypadku wina – zostało ono zutylizowane pod dozorem celnym.

Podmioty kontrolowane – w przypadku kontroli, w wyniku której stwierdzono, że artykuły rolno-spożywcze nie odpowiadają wymaganiom w zakresie jakości handlowej wynikającym z przepisów o jakości handlowej lub wymaganiom dodatkowym zadeklarowanym przez producenta - były obciążane kosztami postępowań. Obciążanie kosztami następowało również w przypadku gdy ww. nieprawidłowości związane były ze stosowaniem substancji dodatkowych (w tym w stosunku do podmiotu, który zastosował dodatki niedozwolone do zastosowania w przypadku mięsa mielonego)¹⁰.

(dowód: akta kontroli str. 279-280, 302-310)

Niezależnie od wydanych decyzji, do kontrolowanych podmiotów kierowano zalecenia pokontrolne, zobowiązujące do podjęcia działań mających na celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości z działalności w przyszłości. Co do zasady egzekwowanie od kontrolowanego podmiotu wykonania decyzji i zaleceń pokontrolnych – według Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora – następowało przede wszystkim poprzez:

- żądanie przedłożenia dokumentów potwierdzających doprowadzenie artykułów do zgodności z przepisami prawa bądź zniszczenie artykułów rolno-spożywczych objętych decyzjami o zakazie wprowadzenia do obrotu,
- wymaganie udzielenia odpowiedzi na wydane zalecenia pokontrolne,

⁹ Kontrola z lipca 2017 r.; do maja 2018 r. - nie realizowano kontroli sprawdzającej.

¹⁰ Wysokość opłat określana jest w drodze rozporządzeń przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi; w okresie objętym kontrolą obowiązywały dwa rozporządzenia (Dz.U. z 2016 r., poz. 1949 oraz Dz.U. z 2008 r. Nr 230, poz. 1543).

- kontrole sprawdzające.

(dowód: akta kontroli str. 23-28)

Decyzje wydane na podstawie art. 29 ust. 1 w związku ze stwierdzeniem zafalszowań artykułów rolno-spożywczych, w tym związanych ze stosowaniem substancji dodatkowych, stosownie do definicji określonej w art. 3 pkt 10 ustawy o JHARS, przekazywane były do GIJHARS celem podania informacji o stwierdzonych nieprawidłowościach do publicznej wiadomości (poprzez zamieszczenie informacji na stronie internetowej GIJHARS).

(dowód: akta kontroli str. 219-245)

2.8. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami na kontrolowane podmioty w okresie objętym kontrolą nałożono - na podstawie art. 40a (ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o JHARS) - kary finansowe, w tym wydano:

- 2016 rok: 34 decyzji na łączną wartość 50,8 tys. zł, w tym 5 kar na łączną wartość 6,6 tys. zł związanych było ze stosowaniem substancji dodatkowych;
- 2017 rok: 36 kar na łączną wartość 80,2 tys. zł, w tym 4 kary na łączną wartość 5,5 tys. zł, związane były ze stosowaniem substancji dodatkowych;
- 2018 rok (I kwartał): 6 kar na łączną wartość 5,8 tys. zł, w tym 2 kary na łączną wartość 1,5 tys. zł¹¹ związane były ze stosowaniem substancji dodatkowych.

Wysokość kary jednostkowej wynosiła:

- nie mniej niż 500 zł w przypadku wprowadzania do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów,
- nie mniej niż 1000 zł w przypadku wprowadzania do obrotu artykułów rolno-spożywczych zafalszowanych,

co było zgodne z zasadami określonymi w ww. art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o JHARS.

(dowód: akta kontroli str. 246-280)

Ponadto w kontrolowanym okresie nałożono na podmiot jedną karę na kwotę 6,5 tys. zł w związku z wprowadzaniem ponownie do obrotu partii mięsa drobiowego, w której stwierdzono przekroczenie dozwolonego poziomu zawartości wody (wydana na podstawie art. 40a ust. 3 ustawy o JHARS).

(dowód: akta kontroli str. 273, 314-315)

Decyzje o nałożeniu kar w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami dotyczącymi zafalszowań związanych ze stosowaniem substancji dodatkowych przekazane zostały do GIJHARS celem publikacji informacji o stwierdzonych zafalszowaniach.

(dowód: akta kontroli str. 246-278)

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena częściowa

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

WIJHARS współpracował na rzecz jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych z innymi organami nadzoru, w tym Państwową Inspekcją Sanitarną i Inspekcją Handlową, informując je o stwierdzonych nieprawidłowościach. Inspektorat reagował na informacje o niewłaściwej jakości artykułów produkowanych na terenie województwa lubuskiego, otrzymywane m.in. od zagranicznych jednostek urzędowej kontroli żywności jak i konsumentów, poprzez prowadzenie postępowań kontrolnych. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie stosowania substancji dodatkowych Inspektorat podejmował wynikające z przepisów prawa działania nakazując poddanie artykułów rolno-spożywczych określonym zabiegom, zakazując wprowadzenia produktów o niewłaściwej jakości do obrotu, jak również nakładając kary finansowe na podmioty, w szczególności za wprowadzanie do obrotu artykułów rolno-spożywczych nieodpowiadających jakości handlowej, określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu.

W przypadku stwierdzenia zafalszowanej żywności – decyzje w sprawie przekazywane były do GIJHARS w celu publikacji informacji o tych nieprawidłowościach.

¹¹ Obie decyzje nieprawomocne na dzień 31.03.2018 r.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 28 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, dnia 6 czerwca 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze

Kontroler:

p.o. Dyrektora
Włodzimierz Stobrawa

Bogumiła Leszczyńska-Konczanin
specjalista kontroli państwowej

Bogumiła Leszczyńska-Konczanin
Podpis

W. Stobrawa
Podpis